

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 21-07-127

София, 24.02.2011 г.

*Копие: тръжбата на МНСБ
Л. Томов
за следване и изплащане!
24.02.11*

До:

Пламен Димитров
КНСБ

Относно:

Проект на Пакт за финансова стабилност

*04-19-2
24.02.2011г*

Уважаеми г-н Димитров,

Повод за настоящото писмо е желанието ми да обсъдя с Вас проект на Пакт за финансова стабилност, разработен от екипа на Министерството на финансите.

Проектът съдържа предложения за три мерки, чието прилагане би гарантирало необходимата стабилност и предсказуемост във финансовата политика на Република България в дългосрочен план.

Намерението ни е мерките да станат част от основните принципи на управлението като залегнат в Конституцията на Република България. Започваме серия от обсъждания с представители на политическите сили, организации и експерти.

Приложено изпращам проекта на Пакт за финансова стабилност.

На Ваше разположение съм за работна среща.

Срещата би могла да се проведе след 7 март 2011 г. във време, което е съобразено с вашия и с моя график.

Симеон Дянков

Заместник министър-председател и министър на финансите

**ПАКТ
ЗА ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ**

проект

22 февруари 2011 г.

През последните 13 години България постигна напредък по отношение на общата финансова стабилност. Установи се приемственост във фискалната политика и бяха следвани принципи на ограничаване на преразпределителната роля на държавата, стремеж към поддържане на ниски данъци и спазване на ограниченията, предписани в Пакта за стабилност и растеж.

Последвалата финансова и икономическа криза доведе до нарастване на несигурността и влошаване на очакванията в глобален план. Въпреки кризата и нелеката икономическа обстановка България съумява да провежда дисциплинирана финансова политика и да пази стабилност във фискално си състояние в сравнение с много други страни от Европейския съюз.

За да се осигури ненарушимост на тази финансова дисциплина и като следствие – на икономическата стабилност на България в дългосрочен план Министерството на финансите предлага три мерки под общото название Пакт за финансова стабилност.

Ще бъдат предвидени и механизми за действия при извънредни обстоятелства като природни бедствия или реален спад на brutния вътрешен продукт над определен критичен размер.

Мярка първа

За размера на публичния сектор

Да се ограничава преразпределителната роля на държавата до 37% от brutния вътрешен продукт.

Мярка втора

За бюджетното салдо

Да се гарантира балансирана бюджетна позиция и недопускането на дефицит над 3% от brutния вътрешен продукт.

Мярка трета

За преките данъци

Да се променят преките данъци само с мнозинство от две трети от всички народни представители.

МЯРКА ПЪРВА ЗА РАЗМЕРА НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

Да се ограничава преразпределителната роля на държавата до 37% от brutния вътрешен продукт

Министерството на финансите предлага да се ограничи преразпределителната роля на държавата до 37% от прогнозния брутен вътрешен продукт (БВП). В предложеното ограничение на публичния сектор не се включват вноската в общия бюджет на ЕС, разходите за сметка на помощта от ЕС и съответното национално съфинансиране *.

* Усвояването на средствата от европейските фондове е изведено като приоритет на бюджетната политика и не следва да се ограничава в общите нива на публичните разходи.

Процесът по усвояване на средствата от европейските фондове е и приносител на риск по изпълнението на бюджета. От една страна европейските фондове допринасят за висок икономически растеж и стимулират растежа на бюджетните приходи.

От друга страна, при неусвояване на средства по проекти, които са финансирани с европейски средства и национално съфинансирани се налага реструктуриране на разходната част на бюджета, за да се поддържа определения общ таван на бюджетните разходи от БВП.

МЯРКА ВТОРА ЗА БЮДЖЕТНОТО САЛДО

Да се гарантира балансирана бюджетна позиция и недопускането на дефицит над 3% от брутният вътрешен продукт.

За постигане на балансирана бюджетна позиция на консолидирано ниво и недопускането на дефицит над 3% от БВП да се прилагат следните

Правила за определяне бюджетната позиция в зависимост от икономическия цикъл

Бюджетната позиция по консолидираната фискална програма (КФП) да се определя в зависимост от прогнозата за реалното изменение на БВП за съответната година, като:

- Министерският съвет да предлага подобряване на бюджетното салдо по КФП с не по-малко от 37% от прогнозирания реален ръст на БВП. Подобряването на бюджетното салдо може да бъде по-малко от 37% от прогнозирания реален ръст на БВП в случай че размера на консолидирания публичен дълг е под 20% от БВП.
- Министерският съвет може да предлага влошаване на бюджетното салдо по КФП до 37% от прогнозирания реален спад на БВП в случай че предложеното салдо няма да формира дефицит над 3% от БВП и при условие, че финансирането на дефицита няма да доведе до увеличаване на консолидирания публичен дълг над 40% от БВП.

Предложените фискални правила по отношение на бюджетното салдо дават възможност за постигане на добър баланс при воденето на фискална политика. От една страна се постига фискална дисциплина и бързи темпове на консолидация, когато съотношението на публичния дълг към БВП е над 20%. От друга страна се дава относително по-голяма възможност за провеждане на антициклична политика при неблагоприятни икономически условия, когато задлъжнялостта на правителството е ниска, като все пак се осигурява намаляване на бюджетния дефицит.

Горните правила могат да се илюстрират със следните примери в зависимост от развитието на икономиката:

ПРИМЕРИ ПРИ ПРОГНОЗИРАН РЕАЛЕН РАСТЕЖ НА БВП

Пример 1

За годината $t+1$ при сценарий за дълга над 20%

Изходни данни:

- максимална големина на публичните разходи: 37%;
- прогнозиран дефицит за година t : 2.5%;
- прогнозиран реален растеж на БВП за годината $t+1$: 4.1%;
- прогнозиран размер на консолидирания публичен дълг за годината $t+1$: над 20%.

В съответствие с правилото салдото по КФП за годината $t+1$ следва да се подобри с минимум 37% от прогнозирания реален ръст.

$$37\% \text{ (минимална стъпка за подобряване на бюджетното салдо)} \times 4.1 \text{ (прогнозиран реален растеж за годината } t+1) = 1.5\% \text{ (минимално подобрене на бюджетното салдо за годината } t+1 \text{ спрямо годината } t)$$

Следователно консолидираното бюджетно салдо за годината $t+1$ трябва да бъде подобрено с минимум 1.5% спрямо годината t , т.е дефицитът да не е по-висок от 1% от БВП при прогнозиран дефицит от 2.5 % за годината t .

Това правило е задължително, когато прогнозният размер на консолидирания публичен дълг за годината $t+1$ е над 20% от БВП.

Пример 2

За годината $t+2$ при сценарий за дълга над 20 на сто

Изходни данни:

- максимална големина на публичните разходи: 37%;
- прогнозиран дефицит за година $t+1$: 1.0%;
- прогнозиран реален растеж на БВП за годината $t+2$: 4.4%;
- прогнозиран размер на консолидирания публичен дълг за годината $t+2$: над 20%.

В съответствие с правилото салдото по КФП за годината $t+2$ следва да се подобри с минимум 37% от прогнозирания реален ръст.

$$37\% \text{ (минимална стъпка за подобряване на бюджетното салдо)} \times 4.4 \text{ (прогнозиран реален растеж за годината } t+2) = 1.6\% \text{ (минимално подобрене на бюджетното салдо за годината } t+2 \text{ спрямо годината } t+1)$$

Следователно консолидираното бюджетно салдо за годината $t+2$ трябва да бъде подобрено с не по-малко от 1.6% спрямо годината $t+1$ и да бъде постигнат минимален излишък от 0.6% от БВП при прогнозиран дефицит от 1.0 % за годината $t+1$.

Това правило е задължително, когато прогнозният размер на консолидирания публичен дълг за годината $t+2$ е над 20% от БВП.

Пример 3

За годината t+2 при сценарий за дълга под 20%

Изходни данни:

- максимална големина на публичните разходи: 37%;
- прогнозиран дефицит за година t+1: 1.0%;
- прогнозиран реален растеж на БВП за годината t+2: 4.4%;
- прогнозиран размер на консолидирания публичен дълг за годината t+2: под 20%.

В този случай консолидираното бюджетно салдо за годината t+2 може да бъде подобро с по-малко от 37% от прогнозирания реален ръст - с различни стъпки по предложение на Министерския съвет. Например:

$$26\% \text{ (предложена от МС стъпка за подобряване на бюджетното салдо)} \\ \times 4.4 \text{ (прогнозиран реален растеж за годината t+2)} = 1.1 \text{ на сто} \\ \text{(подобрене на бюджетното салдо за годината t+2 спрямо годината t+1)}$$

Следователно консолидираното бюджетно салдо за годината t+2 ще бъде подобро с 1.1% спрямо годината t+1 и ще бъде постигнат излишък от 0.1% от БВП при прогнозиран дефицит от 1.0 % за годината t+1.

ПРИМЕРИ ПРИ ПРОГНОЗИРАН РЕАЛЕН СПАД НА БВП

Пример 1

За годината t+1

Изходни данни:

- максимална големина на публичните разходи: 37%;
- прогнозиран дефицит за година t: 1.0%;
- прогнозиран реален спад на БВП за годината t+1: 4.1%;
- размер на консолидирания публичен дълг за годината t: 37.1%.

В съответствие с правилото салдото по КФП за годината t+1 би могло да се влоши с 37% от прогнозирания реален спад.

$$37\% \text{ (максимална стъпка за влошаване на бюджетното салдо)} \times 4.1 \\ \text{(прогнозиран реален спад за годината t+1)} = 1.5\% \text{ (максимално} \\ \text{допустимо влошаване на бюджетното салдо за годината t+1 спрямо} \\ \text{годината t.)}$$

Следователно консолидираното бюджетно салдо за годината t+1 може да бъде влошено с 1.5 процентни пункта спрямо годината t като достигне 2.5% от БВП. В този случай за годината t+1 не се нарушават максималните допустими стойности на дефицита от 3% от БВП и на дълга от 40% от БВП (прогнозният дълг за годината t+1

може да достигне 39.6% от БВП при условие, че целия дефицит се покрива за сметка на дългово финансиране).

Пример 2

За годината t+2: сценарий, при който се активират ограничителите за дефицита и за дълга

Изходни данни:

- максимална големина на публичните разходи: 37%;
- прогнозиран дефицит за годината t+1: 2,5%;
- прогнозиран реален спад на БВП за годината t+2: 4.4%;
- прогнозиран размер на консолидирания публичен дълг за годината t+1: 39.6%.

В съответствие с правилото салдото по КФП за годината t+2 би могло да се влоши с 37% от прогнозирания реален спад.

$$37\% \text{ (максимална стълка за влошаване на бюджетното салдо)} \times 4.4 \text{ (прогнозиран реален спад за годината t+2)} = 1.6\% \text{ (максимално допустимо влошаване на бюджетното салдо за годината t+2 спрямо годината t+1.)}$$

Следователно консолидираното бюджетно салдо за годината t+2 може да бъде влошено с 1.6% спрямо годината t+1 като достигне 4.1% от БВП. В този случай обаче очевидно се нарушава максималната допустима стойност на дефицита от 3%, поради което се активира ограничителя и влошаването на салдото не може да бъде по-голямо от 0.5%.

В същото време в годината t+1 прогнозирания размер на дълга е 39.6% и максималният възможен дефицит за сметка на дългово финансиране не може да надхвърля 0.4% за годината t+2 независимо от развитието на икономиката, т.е. е необходимо подобряване на дефицита за годината t+2 спрямо годината t+1 с 2.1%.

МЯРКА ТРЕТА ЗА ПРЕКИТЕ ДАНЪЦИ

Да се променят преките данъци само с мнозинство от две трети от всички народни представители

Промени в ставките на преките данъци и/или въвеждането на нови преки данъци да се приема с мнозинство от две трети от всички народни представители (или най-малко 160 народни представители) след провеждане на широко обществено обсъждане.